2026Z24614

(ingezonden 10 november 2026)

Vragen van het lid Van der Plas (BBB) aan de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur over het weren van Atlantische makreel door supermarkten op basis van advies van de VISwijzer.

1. Bent u bekend met het bericht ‘ICES adviseert forse verhoging vangstadvies makreel voor 2027’ en de reactie van Good Fish ‘Nieuw ICES-advies verandert oordeel niet: Atlantische makreel blijft rood op VISwijzer’?[1] [2]

2. Kunt u bevestigen dat de International Council for the Exploration of the Sea (ICES) het vangstadvies voor Atlantische makreel voor 2027 heeft vastgesteld op 352.938 ton, een stijging van ruim 102 procent ten opzichte van het advies voor 2026? Welke nieuwe gegevens en gewijzigde inzichten verklaren deze forse bijstelling?[3]

3. Wat betekent het nieuwe ICES-advies voor de beoordeling van de actuele bestandstoestand en de mogelijkheden om verantwoord op Atlantische makreel te vissen?

4. Hoe beoordeelt u dat Good Fish de rode beoordeling handhaaft, terwijl het wetenschappelijke vangstadvies ruim verdubbelt? Kunt u laten verduidelijken welke onderdelen van deze beoordeling rechtstreeks voortvloeien uit wetenschappelijke gegevens en welke uit aanvullende keuzes binnen de VISwijzer-methodiek?

5. Bent u bereid te laten beoordelen of de onderbouwing voor het weren van Atlantische makreel uit supermarkten in 2025 en 2026, in het licht van de nieuwste wetenschappelijke inzichten, nog volledig standhoudt?

7. Is onderzocht of het schrappen van Atlantische makreel uit Nederlandse supermarkten daadwerkelijk leidt tot minder totale vangst, of vooral tot verschuiving van afzet naar andere landen? Zo nee, bent u bereid dit met de sector en supermarkten in kaart te brengen?

8. Hoe beoordeelt u de invloed van een particuliere adviesorganisatie op de markttoegang van legaal gevangen vis? Welke mogelijkheden hebben vissers en leveranciers om de onderliggende beoordelingen te controleren, feitelijke onjuistheden te laten herstellen en een onafhankelijke herbeoordeling te verkrijgen?

9. Bent u bekend met de door Good Fish vermelde samenwerking met Fish Tales en met de verkoop en promotie door Fish Tales van Chileense horsmakreel als alternatief voor Atlantische makreel?[4] [5]

10. Bent u bereid bij Good Fish na te vragen welke financiële, organisatorische en personele relaties bestaan of hebben bestaan met Fish Tales en de daaraan verbonden personen en organisaties?

11. Welke waarborgen hanteert Good Fish om te voorkomen dat commerciële partners invloed uitoefenen op beoordelingen of aanbevelingen voor alternatieve producten? Zijn financiering, nevenfuncties en mogelijke belangenconflicten voldoende openbaar en onafhankelijk controleerbaar?

12. Deelt u de opvatting dat transparantie over mogelijke commerciële belangen noodzakelijk is wanneer een organisatie een vissoort afraadt en tegelijkertijd alternatieven aanbeveelt die door een commerciële partner worden verkocht? Bent u bereid Good Fish hierop aan te spreken?

13. Wordt bij het aanbevelen van geïmporteerde alternatieven ook gekeken naar de volledige milieubelasting van vangst, verwerking, koeling en transport? Hoe wordt voorkomen dat consumenten een duurzaamheidsadvies opvatten als een volledige vergelijking, terwijl bepaalde milieueffecten buiten de beoordeling vallen?

14. Hoe verhoudt het verdwijnen van Atlantische makreel uit supermarkten zich tot de inzet op gezonde voeding en de beschikbaarheid van betaalbare vette vis?

15. Bent u bereid op korte termijn met supermarkten, het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel, de visserijsector en onafhankelijke wetenschappers in gesprek te gaan over een actuele en controleerbare beoordeling van Atlantische makreel, met als doel verantwoord gevangen makreel beschikbaar te houden of opnieuw beschikbaar te maken?

16. Ontvangt of ontving Good Fish publieke financiering voor de VISwijzer, duurzaamheidsadvies of bijbehorende communicatie? Zo ja, welke bedragen en voorwaarden betreft dit, en welke eisen worden daarbij gesteld aan onafhankelijkheid, transparantie en wetenschappelijke kwaliteitsborging?

17. Klopt het dat de VISwijzer bij de beoordeling van Atlantische makreel aanvullende criteria en wegingen hanteert ten opzichte van de wetenschappelijke beoordelingsmethode van ICES? Zo ja, welke zijn dit, hoe zijn deze wetenschappelijk onderbouwd en hoe verklaren zij dat makreel op rood blijft staan terwijl ICES het vangstadvies voor 2027 ruim heeft verdubbeld?

18. Hoe beoordeelt u het gebruik van de kwalificatie ‘vooralsnog niet onder de kritische grens’ voor het makreelbestand? Is het woord ‘vooralsnog’ gebaseerd op een concrete wetenschappelijke prognose, of betreft dit een interpretatie van Good Fish? Deelt u de opvatting dat duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen de wetenschappelijk vastgestelde bestandstoestand en verwachtingen over toekomstige ontwikkelingen?

1) Visserij.nl, 1 oktober 2026, ‘ICES adviseert forse verhoging vangstadvies makreel voor 2027’ (https://visserij.nl/2026/10/01/ices-adviseert-forse-verhoging-vangstadvies-makreel-voor-2027/)

2) Good Fish, 30 september 2026, ‘Nieuw ICES-advies verandert oordeel niet (Atlantische makreel blijft rood op VISwijzer’: https://www.goodfish.nl/nieuw-ices-advies-verandert-oordeel-niet-atlantische-makreel-blijft-rood-op-viswijzer/)

3) ICES, vangstadvies Atlantische makreel voor 2027 (https://doi.org/10.17895/ices.advice.30932144)

4) Good Fish, ‘Onze partners’ (https://www.goodfish.nl/onze-partners/)

5) Fish Tales, ‘Horsmakreelvisserij in Coronel,
Chili’ (https://www.fish-tales.com/visserijen/coronel-chili)